

Til medlemmene i Universitetets utdanningsutvalg

Innkalling til møte i Utdanningsutvalget – Møte 6 2015

Tidspunkt: 14. oktober 2015, Kl. 09.00–12.00

Møtested: Museplass 1, kollegierommet

Forslag til dagsorden:

I Godkjenning av innkalling og dagsorden

II Godkjent protokoll fra tidligere møte

 [protokoll- uu-mote 2. september.pdf](#)

III Diverse tilbakemeldinger fra utvalgsleder

Orienteringssaker:

Sak 49/15	Studentparlamentets arbeidsprogram	side
	Arbeidsprogram/ presentasjon	3

Vedtakssak

Sak 50/15	Rapport om videreutvikling av fagligpedagogisk dag	6
	Saksnotat fra Studieadministrativ avdeling	

Drøftingssaker:

Sak 51 /15	Opptaket 2015	14
	Saksnotat fra Studieadministrativ avdeling	

Sak 52/15	Studiepoengproduksjon, kandidatproduksjon og frafall -oppfølging av etatsstyringsmøtet	
	Saksnotat og rapport fra Studieadministrativ avdeling - <i>ettersendes</i>	

Sak 53/15	Muligheter for bruk av UiBs bilaterale samarbeidsavtaler, internasjonale nettverk, organisasjoner og sentre i utlandet til individuell mobilitet	17
	Saksnotat fra Studieadministrativ avdeling	

Sak 54/15	Rapport om internasjonal mobilitet 2014	27
	Saksnotat fra studieadministrativ avdeling	

Orienteringssaker:

Sak 55/15	Høringsuttalelse – NOU 2015: 8 Fremtidens skole – fornyelse av fag og kompetanser	
	Saksnotat fra programstyreleder for lektorutdanningen – <i>ettersendes</i>	

Sak 56/15	Konkretisering av arbeidet med videre oppfølging av Handlingsplanen for etter- og videreutdanning	
	Orientering av Ann Margret Hauknes	

Sak 57/15	Videre arbeid med innovasjon og entreprenørskap i utdanningene	30
	Saksnotat fra studieadministrativ avdeling	
Sak 58 /15	Årsrapport fra Læringsmiljøutvalget	33
	Saksnotat fra Studieadministrativ avdeling	
Sak 59/15	Eventuelt	

Kommende saker

- Karrieresenteret – informasjon om «jobbklar» og mentorordning.
- Ny studieplan i medisin

Årshjulsaker i Utdanningsutvalget:

April:	Utdanningsmeldingen
Mai:	Satsingsområder for PEK, utlysing
Mai:	Orientering om planer for opptaket
Mai:	Nasjonale studiekvalitetskonferanse
September:	Opptak og studentrekrutteringsmelding
Oktober:	Melding om mottaket
Oktober:	Årsmelding fra læringsmiljøutvalget
November:	Studieportefølje og opptaksrammer
November:	Melding om internasjonalisering
November:	Tildeling av PEK-midler
Desember:	Internt studiekvalitetsseminar

Sak 49/15 Studentparlamentets arbeidsprogram

Program frå Studentparlamentet

Orienteringssak

ARBEIDSPROGRAM 2015-16

Studentparlamentet ved UiB

Pkt. 1 Om fag- og forsknings- og utdanningspolitikk

1.1 Påse at alle studieprogram har konkrete planer for hvordan en faglig mentorordning skal implementeres innen 2019

1.2 Lage en digital kampanje som skal fremme varierte undervisningsformer

1.3 Fagspesifikke emner i førstesemesteret må være tilgjengelig ved alle studieprogram

1.4 Kartlegge infrastrukturbehovet til studentene ved UiB

1.5 Få på plass en rapport som sier noe om hva god praksis er, og hvordan praksis kan økes.

1.6 Få på plass et sentralt reglement om sensur som skal være gjeldene for hele UiB

1.7 Ny læringsplattform skal være tilgjengelig som app innen utgangen av 2016

1.8 Fagkritisk dag skal være undervisningsfri

Pkt. 2 Om læringsmiljøpolitikk

2.1 Flere og bedre lesesalsplasser er avgjørende for utdanningskvaliteten ved UiB

2.2 Tilgjengelige studentarbeidsplasser hele døgnet

2.3 Det skal legges til rette for å studere andre steder enn ved de tradisjonelle lesesalene

2.4 Studenter skal ha samme vern mot gjengjeldelser ved varsling som ansatte

2.5 Undervisning skal avholdes på planlagt tidspunkt

2.6 Studenter skal ha gode HMS-forhold og gode sanitære forhold

Pkt. 3 Om internasjonal politikk

3.1 Det skal ikke innføres studieavgift ved Universitetet i Bergen

3.2 Scholars- og Students at Risk skal opprettholdes og utvides

3.3 Søknads- og godkjennelsesprosessen ved utveksling bør forenkles

3.4 UiB-studenter skal bevisstgjøres om mulighetene som eksisterer innenfor Erasmus+

3.5 Informasjon som gis fra UiB og Studentparlamentet bør i større grad finnes på engelsk

3.6 SP-UiB skal ta en aktiv rolle i integrering av internasjonale studenter

Pkt. 4 om likestillingspolitikk

4.1 UiB skal få på plass en plan for rekruttering til studier der et kjønn er klart underrepresentert

4.2 UiB skal sikre god individuell tilrettelegging i undervisnings- og vurderingssituasjon for studenter med funksjonsnedsettelse

4.3 UiB skal ha en plan for universell utforming

Pkt. 5. Om organisasjonen og synlighet

5.1 Innføre fast studentpolitisk vaffeldag

5.2 Alle studenter skal ha en grunnleggende opplæring i studentdemokratiet på Universitetet i Bergen

5.3 Styrke allmøtene/lokaldemokratiene på fakultetene

5.4 Gjøre det enklere å delta i studentvalget

5.5 Legge bedre til rette for erfaringsutveksling med andre studentdemokratier

5.6 Studentparlamentet skal være en aktiv stemme opp mot Norsk Studentorganisasjon

Pkt. 6 om velferd- og kulturpolitikk*

6.1 Etablere trygg sykkelparkering der det mangler

6.2 Opprette et enkelt sykkelverksted på Nygårdshøyden

6.3 Gjøre garderobe med dusj tilgjengelig for studenter ved alle fakulteter

6.4 Etablering av studentlokale på Det samfunnsvitenskaplige fakultet

6.5 Det bør ikke foregå obligatorisk faglig aktivitet i fadderuken

***se også arbeidsprogrammet til Velferdstinget i Bergen**

Sak 50/15 **Rapport om videreutvikling av faglig-
pedagogisk dag**

Notat fra Studieadministrativ avdeling

Vedtaks sak

Notat

Til: Universitetets utdanningsutval

Fra: Studieadministrativ avdeling

Møte: 14. oktober 2015

arkivkode: 15/3008

Bakgrunn:

Utdanningsutvalget vedtok i sak 14/2015 å se nærmere på hvordan Faglig-pedagogisk dag kan organiseres og videreutvikles innenfor de eksisterende rammene for arrangementet.

Kontor for etter- og videreutdanning fikk mandat til å invitere til en bredt sammensatt arbeidsgruppe hvor både fakulteter, andre UiB-miljøer og eksterne samarbeidspartnere skulle være representert.

Arbeidsgruppen ble bedt om å se på hvordan Faglig-pedagogisk dag kan organiseres og videreutvikles innenfor de eksisterende rammene for arrangementet, og har diskutert følgende:

1. Overordnet mål med FP-dag
2. Målgrupper
3. Faglig profil
4. Markedsføring og kommunikasjon – tekniske løsninger

Konklusjon:

Arbeidsgruppens generelle tilbakemelding er at Faglig-pedagogisk dag er et godt og viktig tilbud til lærerne, som i all hovedsak bør bestå i sin nåværende form, med noen justeringer. Gruppens hovedanbefalinger er oppsummert under. Se vedlagt rapport for en mer utfyllende fremstilling av arbeidsgruppens innspill.

Arbeidsgruppen har bestått av følgende:

Heming Gujord, førsteamanuensis ved Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier

Terje Knutsen, førsteamanuensis ved Institutt for sammenlignende politikk

Olaug Vetti Kvam, daglig leder Skolelaboratoriet for realfag

Henning Simonsen, seniorrådgiver ved Det juridiske fakultet

Kirsti Brekke, fung. leder Kontor for samfunnskontakt

Jørgen Thune Johnsen, seniorkonsulent, Studieadministrativ avdeling

Monica Håkonsli, spesialrådgiver, opplæringsavdelingen, Hordaland fylkeskommune

Hilde Furseth, Fagavdeling barnehage og skole, Bergen kommune

Aril Ingvaldsen, Utdanningsforbundet Hordaland

Silje Vik Pedersen, leder Forskningsdagene i Bergen

1. Målgrupper: Hvordan gjøre FP-dag mer attraktiv også for lærerne på ungdomstrinnet?

- *Presentere Bergen kommunes prioriterte fagområder samt andre fagområder hvor lærerne melder om kompetansebehov overfor fakultetene, slik at fagmiljøene evt. kan respondere på disse og bidra med faglige innlegg som «treffer» lærere på ungdomstrinnet*
- *Presentere UiBs satsing på rekruttering mot yngre målgrupper, som for eksempel muligheter for skolebesøk/fagdager og eventuelle skoleressurser på uib.no. Samarbeid med Universitetsmuseet og Universitetsbiblioteket om dette.*

2. Faglig profil

- *FP-dag bør ta hensyn til lærernes ønsker om faglig oppdatering innen et bredt og variert fagfelt, ikke bare de fagområdene som blir gitt politisk prioritert av skoleeier og utdanningsmyndigheter, samt ivareta en bred og god miks av faglige og sosialpedagogiske bidrag*
- *Fakultetene bør på sikt oppfordres til å bidra med faglige innlegg som gjenspeiler UiBs strategiske profilområder*
- *Flere av randsonemiljøene inviteres til å bidra med faglige innlegg, eksempelvis Uni Research, CMR, CMI, Havforskningsinstituttet, NIFES og Haukeland sykehus.*
- *Fakultetene oppfordres til å gjenbruke innlegg ifbm Forskningsdagene, både mht. tematikk og variasjon i formidlingsformer*

3. Markedsføring og kommunikasjon

- *Enkel registrering av deltakelse, samt frivillig registrering av kontaktinformasjon for å kunne motta løpende informasjon om programendringer etc, samt evt. motta informasjon fra UiB i etterkant*
- *Revisjon av eksisterende løsning for innmelding og registrering av faglige bidrag fra fagmiljøene, samt utvikling av noe ny funksjonalitet som vil gi enklere og mer fleksibel presentasjon av programmet på UiBs nettsider. Samarbeid med KA om dette.*
- *Praksis med utsendelse av fysiske programhefter og plakater videreføres.*

Forslag til vedtak:

Utdanningsutvalget tar arbeidsgruppens rapport til etterretning og ber Kontor for etter- og videreutdanning om å legge opp videre programarbeid og praktisk organisering av Faglig-pedagogisk dag ut fra arbeidsgruppens anbefalinger og Utdanningsutvalgets kommentarer til disse.

Rapport til UU om videreutvikling av faglig-pedagogisk dag

Oppfølging av vedtak i sak 14/2015

Bakgrunn:

I februar vedtok Universitetsstyret ny handlingsplan for etter- og videreutdanning ved UiB, hvor satsing på skolen og videreutvikling av etterutdanningstilbudet er to av hovedsatsingsområdene. Styrking og videreutvikling av Faglig-pedagogisk dag er satt opp som ett av delmålene. Utdanningsutvalget vedtok derfor i sak 14/2015 å se nærmere på hvordan Faglig-pedagogisk dag kan organiseres og videreutvikles innenfor de eksisterende rammene for arrangementet. Kontor for etter- og videreutdanning fikk mandat til å invitere til en bredt sammensatt arbeidsgruppe hvor både fakulteter, andre UiB-miljøer og eksterne samarbeidspartnere skulle være representert.

Arbeidsgruppen har bestått av følgende:

Heming Gujord, førsteamanuensis ved Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier

Terje Knutsen, førsteamanuensis ved Institutt for sammenlignende politikk

Olaug Vetti Kvam, daglig leder Skolelaboratoriet for realfag

Henning Simonsen, seniorrådgiver ved Det juridiske fakultet

Kirsti Brekke, fung. leder Kontor for samfunnskontakt

Jørgen Thune Johnsen, seniorkonsulent, Studieadministrativ avdeling

Monica Håkonsli, spesialrådgiver i opplæringsavdelingen, Hordaland fylkeskommune

Hilde Furseth, Fagavdeling barnehage og skole, Bergen kommune

Aril Ingvaldsen, Utdanningsforbundet Hordaland

Silje Vik Pedersen, leder Forskningsdagene i Bergen

Gruppen har hatt 2 arbeidsmøter i perioden mai-august, med mange gode og konkrete innspill og anbefalinger. Kontor for etter- og videreutdanning har fungert som sekretariat og sammenfatter innspillene i denne rapporten til Utdanningsutvalget.

Mandat og fokusområder:

Arbeidsgruppen ble bedt om å se på hvordan Faglig-pedagogisk dag kan organiseres og videreutvikles innenfor de eksisterende rammene for arrangementet, og har diskutert følgende:

5. Overordnet mål med FP-dag
6. Målgrupper
7. Faglig profil
8. Markedsføring og kommunikasjon – tekniske løsninger

Målsetninger med FP-dag

FP-dagen er per i dag den største arenaen for etterutdanning ved UiB og er viktig for å vedlikeholde en god relasjon til lærere som en stor og viktig målgruppe. Et bredt fagtilbud av høy kvalitet, som oppleves relevant og aktuelt for lærerne som deltar, er viktig for UiBs omdømmebygging og også strategisk viktig i et langsiktig rekrutteringsperspektiv. Det gjelder både rekruttering av lærere til UiBs videreutdanningstilbud, men også rekruttering av studenter til våre grunnstudier, gjennom lærerne som ambassadører for UiB på sine skoler. Viktige målsetninger for arbeidet med FP-dag blir dermed:

- Vedlikehold og styrking av FP-dag som en stor og viktig etterutdanning av lærere, jmf. handlingsplan for etter- og videreutdanning 2015-2017
- FP-dagen som arena for informasjon om- og rekruttering av lærere til UiBs videreutdanningstilbud
- FP-dagen som arena for å bygge omdømme og gode relasjoner med lærere med sikte på langsiktig rekruttering av studenter til UiBs grunnstudier
- Utnytte FP-dagens potensiale for generell UiB-profilering og omdømmebygging

Arbeidsgruppens anbefalinger og forslag til tiltak:

Større plass til presentasjon av UiBs videreutdanningstilbud som del av programmet

- *Standard presentasjon av UiBs videreutdanningstilbud som en avsluttende del av forelesernes innlegg. Kontor for etter- og videreutdanning utarbeider og leverer maler for dette til forelesere*
- *Koordinering av informasjonstiltak FP-dag og Åpen dag, både i forkant og på selve dagen*

Målgrupper

Per i dag er det hovedsakelig lærere i videregående skole som deltar på FP-dag. I tråd med handlingsplanens punkt om å styrke etterutdanningstilbudet for lærere generelt har arbeidsgruppen diskutert hvilke grep som eventuelt bør gjøres for å gjøre FP-dagen mer aktuell for lærere i grunnskolen, fortrinnsvis på ungdomstrinnet.

Bergen kommune har orientert om at de prioriterer studiepoenggivende videreutdanning foran etterutdanning, og da primært fagtilbud innenfor den nasjonale videreutdanningsordningen *Kompetanse for kvalitet*, som i hovedsak er finansiert av Utdanningsdirektoratet. Videre prioriterer Bergen kommune videreutdanningstilbud innenfor sine vedtatte satsinger på grunnleggende ferdigheter (lesing, regning) og følgende fagområder: matematikk, naturfag, leseopplæring, andrespråkspedagogikk, rådgivning, norsk og engelsk.

Men lærere i bergensskolen har også meldt om behov for styrket kompetanse innen en rekke andre fagområder, som for eksempel estetiske fag, det nye KRLE-faget, IKT/koding/programmering, jus, demokrati, etikk, samfunnsvitenskap og norsk som andrespråk. Det vil derfor være behov for faglig oppdatering utover de videreutdanningstilbudene som skoleeier prioriterer, og her ligger det et visst handlingsrom som kan utnyttes i forbindelse med programplanlegging av Faglig-pedagogisk dag. For skoleåret 2015/2016 er en av bergensskolenes 5 årlige planleggingsdager lagt til samme dato som Faglig-pedagogisk dag – fredag 5. februar 2016. Det vil derfor være mulig for lærere i bergensskolene å delta på FP-dag 2016, etter nærmere avklaring med skolens ledelse, dersom det er aktuelt ut fra kompetansebehov og satsingsområder lokalt ved den aktuelle skole.

Arbeidsgruppens anbefalinger og forslag til tiltak:

- *Presentere Bergen kommunes prioriterte fagområder samt andre fagområder hvor lærerne melder om kompetansebehov overfor fakultetene, slik at aktuelle fagmiljøene*

evt kan respondere på disse og bidra med faglige innlegg som «treffer» lærere på ungdomstrinnet

- Diskutere muligheter for samarbeid med Høgskolen i Bergen om forelesningstilbud innenfor faget Utdanningsvalg
- Presentere UiBs satsing på rekruttering mot yngre målgrupper, som for eksempel muligheter for skolebesøk/fagdager og eventuelle skoleressurser på uib.no. Samarbeid med Universitetsmuseet og Universitetsbiblioteket om dette.

Faglig profil

Kompetansebehov blant lærerne

Utdanningsdirektoratet har nylig lansert en ny tiårig strategiperiode for *Kompetanse for kvalitet - videreutdanning av lærere og skoleledere frem mot 2025*. Satsingsområder i denne planen vil legge føringer for UiBs videreutdanningsportefølje rettet mot lærere fremover. Arbeidsgruppen har i den forbindelse diskutert hvorvidt etterutdanningstilbudet på FP-dag skal legge seg tettere opp til de samme faglige satsingsområdene som *Kompetanse for kvalitet* peker på, dersom UiB med det gir et bedre svar på lærernes – og skoleeierens behov for faglig oppdatering. Kompetanse for kvalitet er imidlertid en strategiplan for *videreutdanning*, som ikke omfatter *etterutdanning*. Fra lærernes og skoleeierens side påpekes det dessuten at FP-dag bør være et supplement og levere bidrag på *andre* fagområder enn de som prioriteres og frontes fra Utdanningsdirektoratet og skoleeier, og dermed bidra til å ivareta lærernes muligheter til kompetanseheving også på disse fagområdene.

Representanter for både lærere og skoleeiere har videre påpekt det store behovet for faglig oppdatering som berører lærerens sosialpedagogiske rolle. Det kan være temaer som motivasjonspsykologi, generell pedagogikk, søvnproblematikk, psykisk helse blant ungdom, spiseforstyrrelser, etc. Faglige bidrag av denne typen har gjennom flere år vært svært etterspurt og godt besøkt på FP-dag, og UiB blir derfor anbefalt å holde på en bred og god miks av faglige og sosialpedagogiske bidrag.

Bredde og strategiske profilområder

Samtidig peker arbeidsgruppen på at FP-dag er en arena hvor UiB kan vise seg frem som et breddeuniversitet og presentere et tverrsnitt av den forskningen som gjøres av UiBs fagmiljøer. Et bredt sammensatt program er også viktig for å vise frem hele spekteret av utdanningsmuligheter ved UiB i et mer langsiktig rekrutteringsperspektiv.

Samtidig som vi skal tenke bredde, er FP-dagen også på sikt en god arena for profilering av de strategiske profilområdene som følger i ny strategi for UiB 2016-2022 som vedtas høsten 2015.

Arbeidsgruppen peker også på at flere av UiBs randsonemiljøer kan inviteres til å bidra til programmet, da disse driver mye anvendt forskning som kan være interessant for lærere. Eksempelvis Uni Research, CMR, Bergen Resource Centre for International Development, Bjerknessenteret og UiB Global.

Forskningsdagene

Til sist har arbeidsgruppen diskutert hvordan FP-dagen i større grad kan knyttes til den forskningsformidlingen som foregår på Forskningsdagene, som også har skolen som en stor og viktig målgruppe. UiB bidrar til Forskningsdagene hvert år, og det vil være arbeidssparende for fakultetene og fagmiljøene dersom enkelte av de faglige bidragene

kunne gjenbrukes på FP-dag. Hvert år har Forskningsdagene et overordnet tema, og UiB peker da ut ett fakultet som får et hovedansvar for å bidra. For 2015 er temaet «Mat» og Det medisinsk-odontologiske fakultet (MOF) har hatt et særskilt ansvar for faglige bidrag på årets Forskningsdager. Arbeidsgruppen foreslår MOF utfordres til å bidra med samme tema på FP-dagen. Slik gjenbruk vil i tillegg til å være arbeidsbesparende for det aktuelle fakultetet også bidra knytte de ulike arenaene for forskningsformidling ved UiB tettere sammen.

Varierte formidlingsformer

I forlengelsen av dette har arbeidsgruppen også diskutert hvordan en kan legge til rette for mer varierte formidlingsformer, i tillegg til det klassiske forelesningsformatet. På programmet for FP-dagen 2015 var det for eksempel lagt opp til en omvisning på Universitetsmuseet, og Akademisk skrivesenter ved HF bidro med en praktisk workshop om akademisk skriving. Dette var tilbud som ble godt mottatt av lærerne som deltok. Bruk av ulike formidlingsformer, for eksempel ved gjenbruk av enkelte bidrag fra Forskningsdagene vil bidra ytterligere til variasjon og bredde i programmet, og kan være med på å trekke nye grupper blant lærerne.

Arbeidsgruppens anbefalinger og forslag til tiltak:

- *FP-dag bør ta hensyn til lærernes ønsker om faglig oppdatering innen et bredt og variert fagfelt, ikke bare de fagområdene som blir gitt politisk prioritert av skoleeier og utdanningsmyndigheter*
- *FP-dag- programmet bør inneholde en bred og god miks av faglige og sosialpedagogiske bidrag*
- *Fakultetene bør på sikt oppfordres til å bidra med faglige innlegg som gjenspeiler UiBs strategiske profilområder*
- *Flere av randsonemiljøene inviteres til å bidra med faglige innlegg*
- *Fakultetene oppfordres til å gjenbruke innlegg ifbm Forskningsdagene, både mht tematikk og variasjon og bredde i formidlingsformer*

Markedsføring og kommunikasjon

Arbeidsgruppen har diskutert ulike modeller for enklere og mer effektiv kommunikasjon ut mot målgruppen, både mht informasjon i forkant, eventuell påmeldingsløsning, håndtering av løpende informasjon om programendringer etc, samt evaluering og videre kontakt med lærerne.

Per i dag sendes informasjon med trykt program ut til skoler på Vestlandet, og det er lagt opp til en åpen dag uten noen form for påmelding. Lærernes- og skoleeierens representanter i arbeidsgruppen har vært tydelige på at det heller ikke i fortsettelsen er ønskelig med noen detaljert og bindende påmelding til enkeltforelesninger. Fra Kontor for etter- og videreutdannings side vil det imidlertid være ønskelig å legge opp til en enkel påmelding til selve dagen, for å få et anslag over totalt antall deltakere, og for å få bedre oversikt over hvilke skoler lærerne kommer fra, og fag- og utdanningsprogrammer de representerer. Dette vil gi oss bedre kunnskaper om målgruppen som vi kan ta med i programarbeidet for kommende år. Tilgang til kontaktinformasjon vil også gjøre det enklere å nå deltakerne med praktisk informasjon om endringer/avlysninger før og på selve FP-dagen, samle inn evalueringer i etterkant, samt nå aktuelle målgrupper med relevant informasjon om for eksempel aktuelle videreutdanningstilbud.

Arbeidsgruppen har diskutert om det er aktuelt å gå bort fra trykt program til fordel for programinformasjon kun på nett. Det ville være både tids- og kostnadsbesparende om man gikk bort fra trykte programhefter, og det ville også gi større fleksibilitet mht. tidsramme for programarbeidet. På den annen side vil informasjon kun på nett kreve at lærere aktivt går inn på uib.no. Når informasjon sendes ut til skolene, med plakater som kan henges opp på personalrommet og programhefter som kan ligge tilgjengelig for mange, er dette med på å fange oppmerksomheten og gjøre informasjonen lett tilgjengelig. Arbeidsgruppen anbefaler derfor at praksis med fysiske programhefter og plakater videreføres.

Det er også ønskelig med en revisjon av tekniske løsninger for hhv. innmelding/registrering av faglige bidrag fra fagmiljøene, samt presentasjon av programmet på UiBs nettsider. Disse problemstillingene har vært luftet i arbeidsgruppen, og ulike tekniske løsninger har vært diskutert videre internt i Studieadministrativ avdeling i møter med Kommunikasjonsavdelingen.

Arbeidsgruppens anbefalinger og forslag til tiltak:

FP-dag bør beholdes som en åpen dag hvor lærerne står fritt til å delta på det de måtte ønske, uten bindende påmelding til enkeltforelesninger

- *Enkel registrering av deltakelse, samt frivillig registrering av kontaktinformasjon for å kunne motta løpende informasjon om programendringer etc, samt evt. motta informasjon fra UiB i etterkant*
- *Revisjon av eksisterende løsning for innmelding og registrering av faglige bidrag fra fagmiljøene. Kommunikasjonsavdelingen leverer oppdatert løsning primo oktober, som kan tas i bruk for programarbeidet for FP-dag 2016*
- *Utvikling av noe ny funksjonalitet som vil gi enklere og mer fleksibel presentasjon av programmet på UiBs nettsider. Kommunikasjonsavdelingen leverer oppdatert løsning primo januar 2016*
- *Praksis med utsendelse av fysiske programhefter og plakater videreføres.*

Sak 51/15

Opptaket 2015

Notat fra Studieadministrativ avdeling

Drøftingssak

Notat

Til: Universitetets utdanningsutval

Fra: Studieadministrativ avdeling

Møte: 14. oktober 2015

arkivkode: 2015/5268

Bakgrunn

Rammene for opptaket til grunnstudier ved UiB 2015/2016 ble fastsatt i sak 111/14 i universitetsstyret. Nærmere fordeling innenfor studieprogram etter UU-sak 48/14. Retningslinjer for den praktiske gjennomføringen av opptaket ble videreført etter Utdanningsutvalgets sak 12/14.

Fra og med opptaket 2014 har ansvaret for setting av tilbudstall til studiene vært tilbakeført til fakultetene. Konkret betyr dette at fakultetene får delegert myndigheten til å fastsette en øvre grense for tilbudstallene ved de ulike instituttene, og å gjøre justeringer av tilbudstall for de ulike studieprogrammene der dette er nødvendig.

Noe av bakgrunnen for å overføre ansvaret for å treffe beslutninger om tilbudstall til fakultetene, var prinsippet om at myndigheten bør ligge der økonomiske ansvaret for prosessen ligger. Fakultetene har også gode lokalkunnskaper om eget fakultet, noe som gjør at de har gode forutsetninger for å vurdere forholdet mellom tilbudstall og møttall innen de ulike studieprogrammene.

De senere år har riktig dimensjonering av studietilbud og opptak blitt sterkt vektlagt i opptaksprosessen. En viktig målsetting har vært at opptaksprosessen skal resultere i at antall opptatte som står i forhold til studieplasser og opptaksrammer. Det har derfor vært et overordnet mål å ikke øke omfanget av studietilbud, og å ikke øke opptaket uten at studiepllassene er fullfinansierte.

Ved søknadsfristens utløp 15. april hadde UiB 9024 førsteprioritetssøkere. Tallet falt litt mot hovedopptaket, da det var 8922 førsteprioritetssøkere ved UiB etter at resultatet fra hovedopptaket var klart. Til sammenlikning hadde vi 8611 førsteprioritetssøkere 15. april 2014, mens tallet falt til 8452 førsteprioritetssøkere etter 1. juli-fristen.

Universitetsledelsen satte en øvre grense for tilbudstall for hvert fakultet, og fakultetene ble bedt om å melde inn ønskede tilbudstall på det enkelte studieprogram.

	Opptaks- ramme 2014	Opptaks- ramme 2015	Tilbud ved opptaket 2014	Tilbud ved opptaket 2015	Ja-svar 2014	Ja-svar 2015	Møttall for 2014, sluttall	Møtt 2015
HF	994	989	1693	1893	1063	1179	921	1030
JUS	389	380	592	692	445	501	405	445
MN	704	719	1200	1316	853	929	768	816
MOF	298	298	531	560	369	361	330	309
PS	520	480	916	1176	573	756	525	690
SV	960	960	2351	2191	1314	1315	1143	1131
Totalt	3865	3826	7283	7828	4617	5041	4092	4421

Ja-svar og møtt-tall for 2015 er midlertidige tall pr. 23.09.2015.

Totalt 7688 tilbud ble sendt ut gjennom hovedopptaket i 2015. Etter at resultatet av hovedopptaket ble gjort tilgjengelig 17. juli har det vært gjort etterfylling på bakgrunn av klager tatt til følge etter feil i saksbehandlingen, samt etter bestillinger fra fakultetene

De foreløpige tallene viser at PS-fakultetet og SV-fakultetet har størst differanse i form av at møttallene er høyere enn opptaksrammene, samt alle fakultet har gått ut over rammen.

Drøfting

På bakgrunn av årets erfaringer inviterer vi fakultetene til å komme med tilbakemeldinger og innspill som vi bør ta med oss til neste års opptak.

Vi ber om tilbakemeldinger fra fakultetene på om de har hatt utfordringer knyttet til overbooking i forbindelse med årets opptak. Vi ber også om innspill på hvilke erfaringer fakultetene har gjort seg for å få det riktige antall studenter i forhold til rammene.

Saken legges fram for Utdanningsutvalget for **drøfting**

Arkivkode: 2015/11047

Sak 53/15 **Muligheter for bruk av UiBs bilaterale samarbeidsavtaler, internasjonale nettverk, organisasjoner og sentre i utlandet til individuell mobilitet**

Notat fra Studieadministrativ avdeling

Drøftingssak

Notat

Til: Universitetets utdanningsutval

Fra: Studieadministrativ avdeling

Møte: 14. oktober 2015

arkivkode: 2015/11047

Universitetet i Bergen er med i en rekke internasjonale nettverk og sammenslutninger av ulik karakter og opprinnelse. Noen er nordiske, andre europeiske og noen har medlemmer fra hele verden. De fleste europeiske nettverkene har sitt utspring i gamle Erasmus nettverk som i første rekke ble opprettet for å legge til rette for student- og undervisningsmobilitet, men også for andre former for utdanningssamarbeid. På nittitallet gikk den institusjonelle forankringen for Erasmus arbeidet over fra nettverkene til de bilaterale avtalene og dette gjorde at de mange av de store europeiske nettverkene til dels fant seg nye oppgaver som for eksempel forskermobilitet, promotering av ECTS-systemet, Bologna-prosessen, samarbeid med andre verdensdeler m.m.

Ett av disse nettverkene er **Utrecht Network (UN)** som UiB har vært medlem av siden tidlig på nittitallet. Fra å være et nettverk som i hovedsak arbeidet for studentmobilitet utviklet nettverket seg og fikk nye aktiviteter som å arrangere sommerskoler, legge til rette for forskermobilitet, fellesgrader og ansattutveksling. UN har også i lang tid hatt et nært samarbeid med tilsvarende nettverk i USA og Australia – Mid-America Universities International (MAUI) og Australian-European Network (AEN), og har ved hjelp av disse partnerne tilbudt studentutveksling til disse landene til nettverksmedlemmenes studenter.

Utrecht Network tilbyr som sagt også sommerskoler som UiBs studenter har hatt mulighet til å delta på. UN sommerskolene har som regel en varighet på to uker, og kan gi studiepoeng dersom studentene fullfører en endelig eksamen/essay (frivillig). Dette tilbudet er imidlertid noe UiBs studenter har benyttet seg av i en veldig liten grad. En mulig grunn til dette er at Lånekassen kun gir støtte for deltakelse på sommerskoler/sommerkurs dersom følgende krav er oppfylt: 1) det er fastsatt i studentens utdanningsprogram at undervisningen eller praksisen **må skje** i sommerterminen; 2) Studentene kan dokumentere at de sparer inn på normert studietid ved å ta sommerkurs. Undervisningsopplegget må i tillegg være i minst to uker.

En måte å gjøre tilbudet om sommerskoler bedre kjent på kan være å inkludere det i oversikten der utvekslingsavtalene beskrives, slik at utlysning og søkning skjer gjennom Søknadsweb - i likhet med de bilaterale avtalene om studentutveksling som UiB har inngått med medlemmer i UN nettverket. Dersom UiB ønsker å øke antallet studenter som deltar på sommerskoler tilbudt av nettverk hvor UiB er medlem, bør en ta stilling til spørsmålet om i hvilken grad det er tilrettelagt for at studenter kan delta på sommerskoler med støtte fra Lånekassen, og for at de får innpass av sommerkursene i sin grad.

I tillegg til sommerskoler, tilbyr flere nettverk praksisplasser for studenter. Dette gjelder både i UN, Compostela Network og Coimbra Group. Dette er en type studentmobilitet som også Erasmus programmene siden 2004 har lagt til rette for med egne stipender, men det har ikke slått an ved UiB og heller ikke generelt i Norge. Forklaringen er nok at praksis som en del av utdanningen fremdeles er uvanlig i de aller fleste studieprogrammene våre.

Vedlagt dette notatet følger en oversikt over nettverk og sentre hvor UiB har medlemskap, utarbeidet av FA. De fleste av disse åpner for utveksling av forskere og stipendiater, men ikke av studenter. De nettverkene og sentrene som åpner for studentmobilitet av lengre eller kortere varighet er oppgitt nedenfor.

Studentmobilitet gjennom nettverk

MAUI/Utrecht Network Exchange Program

Gjennom sitt medlemskap i Utrecht-nettverket deltar UiB i MAUI/Utrecht Network Exchange Program. Mid-America Universities International (MAUI) er et konsortium bestående av 14 universitet lokalisert i Midtvesten i USA. Denne utvekslingen gir anledning til UiB-studenter å reise på utveksling uten å betale studieavgift til vertsuniversitetet. Ca 30 % av utvekslingsstudentene som kommer til UiB fra USA kommer gjennom dette programmet. UiB sender ut færre studenter enn vi tar imot. I 2014/2015 sendte UiB to studenter, men tok imot 7. Ytterligere to UiB-studenter er nominert til MAUI-institusjoner for Vår 2016. Utvekslingsprogrammet er annonsert på UiBs nettsider og søknadsprosessen foregår på Søknadsweb.

AEN/Utrecht Network Exchange Program

AEN består av 7 australske universitet, og UiB kan sende studenter dit gjennom sitt medlemskap i UN. Avtalen mellom AEN og UN medfører fritak for skolepenger. Vanligvis vil 3-5 UiB studenter dra årlig gjennom denne ordningen. Utlysning skjer på vanlig måte i Søknadsweb og eier av avtalen er SA.

University of the Arctic (UArctic)/north2north

UiB ble invitert til å delta i UArctic sitt studentmobilitetsprogram, north2north, i 2015. Tidligere var north2north forbeholdt nordnorske høyere utdanningsinstitusjoner. 70 høyere utdanningsinstitusjoner i USA, Canada, Norge, Sverige, Danmark, Island, Finland, Færøyene, Russland og Grønland deltar i programmet. UiB-studenter som blir nominert til amerikanske og kanadiske universiteter kan reise på utveksling uten å betale studieavgift dersom de får opptak. Dette gjør ordningen spesielt gunstig. Det kan tenkes at mange av medlemsuniversitetene, fortrinnsvis i USA og Canada vil være attraktive for UiB-studenter som ønsker å reise ut. UiB har både sentrale og lokale bilaterale avtaler med noen få av medlemsuniversitetene, men mesteparten har vi ikke studentutvekslingsavtale med fra før.

I 2015 har UiB sendt en student, og mottatt 2 gjennom dette programmet. UiB-studenter får mulighet til å søke via Søknadsweb.

Nordlysnettverket er et Nordplus-nettverk med deltakelse av alle større universitet i Norden. I motsetning til de andre Nordplus-nettverkene legger Nordlys-nettverket til rette for studentmobilitet uten fagtilknytning. Årlig vil mellom 5 og 10 UiB-studenter bli utvekslet gjennom Nordlys-nettverket. Utlysning skjer på vanlig måte i Søknadsweb og eier av avtalen er SA.

Studentmobilitet gjennom sentre

Nordic Centre ved Fudan University (NCC)

NCC er et nettverk bestående av 26 nordiske universiteter. Innen utdanning tilbyr nettverket sommerkurs for studenter fra medlemsuniversitetene. Sommerkursene har en varighet på to uker og kan godkjennes som 5 ECTS-poeng. Kursene er tilgjengelig på UiB sine nettsider om utveksling. Vi ser at det har vært en nedgang i antall søkere etter at Søknadsweb ble introdusert. UiB kan nominere 3 studenter til hvert av de to sommerkursene, og i 2015 ble kun en av disse plassene benyttet.

I samarbeid med Fudan University, University of Copenhagen og Nordic Institute of Asian Studies, tilbyr også NCI et semesterprogram. Programmet blir administrert på SV-fakultetet og blir annonsert på UiBs nettsider. Søknadsprosessen foregår på Søknadsweb.

Nordic Centre i India (NCI)

NCC ble etablert i 2001 og har i dag 18 medlemmer blant nordiske universiteter. Gjennom sitt medlemskap i NCC deltar UiB i senterets Study in India Program. Study in India Program omfatter både semesterprogram og sommerkurs. Et av semesterprogrammene blir annonsert på UiB sine nettsider og søknadsprosessen foregår på Søknadsweb. De to andre programmene er nye og har foreløpig ikke vært annonsert på UiBs nettsider.

Sommerskursene varer i en måned hver og kan godkjennes som 7,5 ECTS-poeng, men kan også utvides til 10 ECTS-poeng dersom studentene i tillegg skriver en oppgave.

Sommerskursene blir også annonsert på UiBs nettsider, men kan med fordel bli mer synlige. I 2015 ble kun en plass benyttet.

UiB har også inngått sentrale bilaterale avtaler om studentutveksling med University of Washington, Makerere University og University of California, Berkeley, som er nevnt i vedlegget fra FA.

Forslag til drøftingen:

- Hvordan vurderer fakultetene det faglige utbyttet av praksismobilitet og sommerskoler? Er det tilrettelagt/kan det tilrettelegges for at deltakelse på f.eks. sommerkurs og praksismobilitet skal inngå i graden?
- Hvordan kan vi best utnytte potensialet som ligger i institusjonelle samarbeid?
- Hvordan koble forskning og utdanning sammen, sett i sammenheng med mulighetene som tilbys gjennom ulike nettverk?
- Hva kan SA, fakultetene, de administrative og vitenskapelige ansatte gjøre for å bedre utnytte de mulighetene som nettverkene representerer?

Vedlegg: Notat fra Forskningsadministrativ avdeling

NOTAT FRA FORSKNINGSADMINISTRATIV AVDELING

Bilaterale samarbeid

Gjesteforskerprogrammet med University of Washington og Memorial University of Newfoundland.

Ansvar: FA. Søknadsbehandling, informasjon, service, finansiering og sekretariat for UiB komiteen.

Aktivitet: Gjesteforskerutveksling.

Mobilitet: To-veis mobilitet av stipendiater og forskere. Bilateral samarbeidsavtale med University of Washington som også omfatter mobilitet av studenter (ansvar SA).

Operasjonalisering: UiB har en fast komité med vitenskapelig ansatte for gjesteforskerprogrammet. FA administrerer gjesteforskerprogrammet og er sekretær for komiteen. FA foretar årlig utlysning av gjesteforskerprogrammet internt på UiB til alle fakulteter, saksbehandler søknader for komiteen og yter økonomisk støtte, informasjon, råd og hjelp til godkjente gjesteforskere på programmet .

Individuell bruk: Stipendiater og vitenskapelig ansatte på UiB søker individuelt i henhold til utlysning og retningslinjer.

Likeledes søker stipendiater og vitenskapelig ansatte på henholdsvis University of Washington og Memorial University of Newfoundland individuelt om støtte til sitt eget universitet om forskningsopphold på UiB. Nominerte kandidater mottar invitasjonsbrev og gis informasjon, service og hjelp fra FA til forberedelse og planlegging av gjesteoppholdet på UiB.

Søknadsinformasjon [her](#)

[Makerere University i Uganda](#)

Ansvar: Administrativt ansvar FA (ivaretatt av FA medarbeider på UiB Global).

Aktivitet: Alle former for akademisk og administrativt samarbeid.

Mobilitet: To-veis mobilitet av studenter (ansvar SA), stipendiater og vitenskapelig og administrativt ansatte er mulig gjennom samarbeidsavtalen.

Operasjonalisering: En langsiktig samarbeidsavtale gir rammen for det institusjonelle samarbeidet. UiB har oppnevnt en administrativ (FA) og en vitenskapelig kontaktperson for samarbeidet som har ansvar for å ivareta rammeavtalen, koordinere det institusjonelle samarbeidet og bistå fagenheter og enkeltpersoner med informasjon, råd og hjelp. Den enkelte fagenhet eller avdeling er selv ansvarlig for iverksetting og gjennomføring av samarbeidsaktiviteter.

Individuell bruk: Opp til hver enkelt student, stipendiat og ansatt til å nyttiggjøre seg samarbeidsavtalen. Studenter søker om utvekslingsopphold på ordinært vis.

Søknadsinformasjon [her](#)

Internasjonale nettverk

[Worldwide Universities Network \(WUN\)](#)

Ansvar: FA.

Aktivitet: Forskning.

Mobilitet: Nettverket har et eget program for utveksling av stipendiater/unge forskere mellom medlemsuniversitetene – [WUN Research Mobility Program](#) . UiB deltar i mobilitetsprogrammet der FA har ansvar for informasjon, søknadsbehandling og stipend til utreisende forskere.

Et nytt «WUN Undergraduate Student Research Mobility Program» er under utvikling. Studentutveksling vil i tilfelle være knyttet til organisert opplæring/trening i forskningsarbeid i regi av vertsuniversitetet.

Operasjonalisering: En person i rådgiverstilling på FA har ansvaret som administrativ koordinator for WUN samarbeidet på UiB. Det innebærer både å ivareta det administrative arbeidet med UiBs deltakelse i nettverkets aktiviteter og samarbeid med de 19 WUN universitetene. Men også å være kontaktpunkt og administrativt ansvarlig internt på UiB for å gi informasjon, råd, hjelp og arbeidsstøtte til forskere og stipendiater med søknader og deltakelse i WUN programmer og samarbeidsaktiviteter.

Individuell bruk: Stipendiater, postdoktorer og forskere på UiB kan søke individuelt om et «WUN mobility grant» fra FA basert på utlysning og retningslinjer i *WUN Research Mobility Program*.

Likeledes kan unge forskere ved de andre WUN universitetene søke individuelt om WUN mobility grant fra sitt eget universitet for gjesteopphold hos forsker ved UiB.

Søknadsinformasjon [her](#)

[Coimbra Group](#)

Ansvar: FA.

Aktivitet: Kunnskapstilfang, policy arbeid, nettverksbygging, internasjonalisering (primært Europa)

Mobilitet: Nettverket har tre stipendprogram for mobilitet og gjesteopphold av unge forskere fra henholdsvis Latin Amerika, Afrika og Øst-/Sentral Europa til nettverkets medlemsuniversiteter. UiB deltar ikke i noen av disse programmene.

Operasjonalisering: Siden UiB ikke deltar i noen av de tre [Coimbra Group Scholarship Programme](#) for unge forskere fra Latin Amerika, Afrika eller Øst-/Sentral Europa, så blir heller ikke UiB stipend utlyst til samarbeidspartnere og potensielle kandidater i disse landene/regionene.

Individuell bruk: Ikke relevant for individuelle søkere siden UiB ikke deltar i noen av programmene.

[Compostela Group](#)

Ansvar: FA.

Aktivitet: Kunnskapstilfang, policy arbeid, nettverksbygging, internasjonalisering (primært Europa)

Mobilitet: Nettverket har et mobilitetsprogram for utveksling av administrativt ansatte mellom medlemsuniversitetene – [STELLA Staff Mobility Program](#). Nettverket har også et mobilitetsprogram for studenter med skreddersydde praksisplasser i regi av mottaksuniversitetet – [STELLA Junior Student Mobility Program](#). Det er åpent for UiB å delta i begge disse to mobilitetsprogrammene, men hittil har ikke UiB benyttet seg av muligheten. Deltakelse i mobilitetsprogrammene vil innebære institusjonelle forpliktelser og kostnader for UiB sentralt og fagenheter, særlig administrativt.

Operasjonalisering: Eventuell UiB deltakelse i mobilitetsprogrammene betinger ledig administrativ kapasitet og personale til å ivareta både ut- og innreisende mobilitet av studenter og administrativt ansatte. Det krever også et apparat som kan håndtere det administrative arbeidet med utlysninger, søknadsbehandling, kontakt/informasjon, korrespondanse, rapporteringer m.m. Studentmobiliteten er organisert rundt «work placement» noe som betinger tilgang til arbeid/opplæringsplasser enten på universitetet eller ute i bedrifter, organisasjoner etc.

Individuell bruk: Ikke relevant for individuelle søkere siden UiB ikke deltar i noen av programmene.

[Utrecht Network](#)

Ansvar: SA.

Aktivitet: Utdanning.

Mobilitet: Nettverket har to program for utveksling av studenter med konsortium av universiteter i henholdsvis USA og i Australia. Utrecht Network har også et program for mobilitet/utveksling av unge forskere mellom medlemsuniversitetene. I tillegg tilbyr medlemsuniversiteter i nettverket sommerkurs for studenter og utveksling/opplæringsprogram for administrativt ansatte. UiB deltar i alle disse aktivitetene i Utrecht Network.

Operasjonalisering: Ansatt på SA har ansvaret og koordinerer arbeidet med uttak og utveksling av studenter i samarbeid med Utrecht nettverket og samarbeidsuniversitetene i henholdsvis USA og Australia. Informasjon om utvekslingsmulighetene gjøres kjent på vanlig måte som for alle andre utvekslingsavtaler. Informasjon og søknad om sommerkurs for studenter, mobilitetsprogram for unge forskere og administrativt ansattutveksling håndteres separat.

Individuell bruk: Studenter søker individuelt om utvekslingsopphold på vanlig måte. Sommerkurs søkes om separat. Unge forskere søker individuelt til mobilitetsprogrammet.

Søknadsinformasjon om studentutveksling og sommerkurs [her](#)

Søknadsinformasjon om mobilitetsprogram for unge forskere [her](#)

[University of the Arctic](#)

Ansvar: FA.

Aktivitet: Utdanning, forskning og policy arbeid.

Mobilitet: Nettverket har et eget stipendprogram – *North2North (N2N)* – for utveksling av studenter på arktiske studier. UiB deltar i N2N studentutvekslingsprogrammet og ansvaret tilligger SA.

Operasjonalisering: UiB deltar i N2N studentutvekslingsprogrammet. Informasjon, utlysning, retningslinjer, søknadsskjema etc. er tilgjengelig på nettsiden for programmet. Søknadsfrist for utveksling er 15.februar hvert år. SA er kontakt for N2N på UiB.

Individuell bruk: Studenter søker individuelt on-line direkte til N2N i henhold til utlysning og krav til dokumentasjon som skal følge søknaden.

Søknadsinformasjon [her](#)

[Network for University Cooperation Tibet – Norway \(Tibetnettverket\)](#)

Ansvar: FA.

Aktivitet: Forskning og forskerutdanning.

Mobilitet: Nettverket har finansiering fra Norad for et program for forskningssamarbeid – [Network Research Program](#) – mellom nettverkets norske medlemsuniversiteter og samarbeidspartnere i Tibet/Kina. Norad finansierer også et stipendprogram – [Network Scholarship Program](#) – som fullfinansierer master eller ph.d utdanning av tibetanere i Tibet/Kina på et norsk universitet som er med i nettverket. UiB og UiO er de to største aktørene i Tibetnettverket.

Operasjonalisering: Nettverkets sekretariat ved UiO lyser ut programmidler til felles forskningsprosjekter og stipend for master og PhD utdanning for tibetanere når programmidler fra NORAD er gjort tilgjengelig og avtale med tibetanske samarbeidspartnere har blitt godkjent og signert. Søknader behandles av eget styre for Tibetnettverket.

Individuell bruk: Tibetanske studenter søker om stipend til master og PhD utdanning i Norge i dialog med norsk universitet og hjemuniversitet i Tibet/Kina. Norsk forsker på medlemsuniversitet i nettverket søker om finansiering av forskningsprosjekt i samarbeid med godkjent avtalepartner i Tibet/Kina.

Sentre i utlandet

[Nordic Centre China at Fudan University](#)

Ansvar: FA. UiB v/FA har oppdraget som sekretariat for Nordic Centre de neste 4 årene.

Aktivitet: Forskning og utdanning.

Mobilitet: Senteret organiserer studier (semesterprogram og sommerkurs) på Fudan University til lokale studenter og til utvekslingsstudenter fra de nordiske medlemsuniversitetene. UiB sender både studenter (ansvar SA) og undervisere til disse studiene. Nordic Centre legger også til rette for besøk av forskere, stipendiater og representanter fra de nordiske medlemsuniversitetene til Fudan University og er behjelpelig med kontakter og møter med institusjoner og bedrifter i Shanghai.

Operasjonalisering: Nordic Centre organiserer og tilbyr [studier](#) på Fudan University for både nordiske og kinesiske studenter. Studietilbudet for UiB studenter gjøres kjent og ivaretas av SA. Studenter kan søke om utveksling på semesterprogram, kortkurs og sommerkurs. Nordic Centre organiserer og tilbyr også andre faglige [aktiviteter for forskere og stipendiater](#) som gjøres kjent og ivaretas av det sekretariatet på Fudan University/FA.

Individuell bruk: Studenter søker individuelt om utveksling/plass på semesterprogram, kortkurs eller sommerkurs gjennom sitt hjemuniversitet.

Søknadsinformasjon [her](#)

[Nordic Centre in India \(NCI\)](#)

Ansvar: FA.

Aktivitet: Forskning og utdanning.

Mobilitet: Senteret har inngått samarbeidsavtaler med flere indiske universiteter, institutter og bedrifter og kan tilby semesterprogrammer, sommerkurs, språkkurs og praksisplasser til studenter fra de nordiske medlemsuniversitetene. UiB sender utvekslingsstudenter (ansvar SA) til noen av disse semesterprogrammene og kursene på indiske universiteter. Nordic Centre in India kontoret i Delhi kan også tilby kontor plass, møterom og enkle overnattingsmuligheter til forskere og stipendiater fra de nordiske medlemsuniversitetene som besøker Delhi. Nordic Centre in India er også behjelpelig med kontakter og møter med institusjoner og bedrifter i India.

Operasjonalisering: Nordic Centre in India organiserer og tilbyr [studier](#) på flere indiske samarbeidsuniversiteter for studenter fra de nordiske medlemsuniversitetene. Studietilbudet for UiB studenter gjøres kjent og ivaretas av SA. Studenter kan søke om utveksling på semesterprogram, sommerprogram og språkkurs på forskjellige universiteter i India. Nordic Centre organiserer og tilbyr også andre [aktiviteter for forskere og stipendiater](#) som gjøres kjent og ivaretas av det lokale NCI kontoret i Delhi og det nordiske sekretariatet på Umeå Universitet i Sverige.

Individuell bruk: Studenter søker individuelt om plass på semesterprogram, sommerprogram eller språkkurs gjennom sitt hjemuniversitet.

Søknadsinformasjon [her](#)

[Southern African – Nordic Centre \(SANORD\)](#)

Ansvar: FA.

Aktivitet: Forskning og utdanning.

Mobilitet: Senteret har et eget stipendprogram – *Brian O’Connell Scholarship Programme* – for utveksling av master studenter fra medlemsuniversitetene i det sørlige Afrika til de nordiske medlemsuniversitetene. UiB mottar utvekslingsstudenter (ansvar SA) på dette programmet.

Operasjonalisering: SANORD sekretariatet på University of the Western Cape administrerer [Brian O’Connell Scholarship Programme](#) og tildeler stipend til master studenter fra medlemsuniversitetene i det sørlige Afrika som har fått opptak som utvekslingsstudent på et av de nordiske medlemsuniversitetene. Sekretariatet organiserer og tilbyr også [andre aktiviteter](#) for forskere og stipendiater, blant annet administrasjon og utlysning av midler til SANORD Theme Group forskningsprosjekter.

Individuell bruk: Master studenter fra medlemsinstitusjoner i det sørlige Afrika søker individuelt til SANORD sekretariatet om stipend for utvekslingsopphold på en av de nordiske medlemsinstitusjonene. SANORD organiserer ikke noe særskilt studietilbud for nordiske studenter.

[Inter University Centre Dubrovnik \(IUC\)](#)

Ansvar: FA. UiB v/FA har oppdraget som sekretariat for styret i IUC.

Aktivitet: Forskning og utdanning.

Mobilitet: Nettverket har ikke noe særskilt program for mobilitet.

[Peder Sather Center for Advanced Studies at UC Berkeley](#)

Ansvar: FA. UiB v/FA har oppdraget som sekretariat for det norske Peder Sather Center konsortiet (8 institusjoner).

Aktivitet: Forskning.

Mobilitet: Senteret utlyser midler en gang pr år til forskningsopphold på Berkeley for forskere, post.doc og ph.d. (og master) fra de norske institusjonene i Peder Sather Center konsortiet.

Operasjonalisering: Peder Sather Center har som formål å fasilitere samarbeid mellom fagmiljøer/ forskere på Berkeley og institusjonene i det norske konsortiet. Dette gjøres blant annet gjennom den årlige utlysning av midler i *Peder Sather Center Grant Program* til nye samarbeidsprosjekter. Både Peder Sather Center på Berkeley og sekretariatet for det norske konsortiet på FA gir informasjon, råd og hjelp til norske forskere og stipendiater som skal ha et forskningsopphold ved Peder Sather Center på Berkeley.

Individuell bruk: Forskere og stipendiater søker individuelt om midler til nye samarbeidsprosjekter i henhold til den årlige utlysning i Peder Sather Center Grant Program.

Søknadsinformasjon [her](#)

De norske studiesentrene i utlandet

Universitetet i Bergen v/ Det humanistiske fakultet er medeier i en rekke [norske studiesentre i utlandet](#):

- Fransk-norsk studiesenter i Caen
- Fransk-norsk senter for humaniora og samfunnsvitenskap i Paris
- Det norske universitetssenteret i St. Petersburg
- Det norske studiesenteret i York
- Tysk-norsk studiesenter i Kiel
- Det norske institutt i Aten
- Det norske institutt i Roma

Sentrene er ressurs for vitenskapelig ansatte og studenter på norske institusjoner og tilbyr studier, programmer, forskningsfasiliteter, kontor- og møteplass, bibliotek m.m.

Administrasjon og ansvar for de norske studiesentrene i utlandet er lagt til forskjellige norske institusjoner. Studenter og fagmiljøer ved UiB bruker i varierende (liten?) grad de norske studiesentrene i utlandet som ressurs for studentutveksling og utdanningssamarbeid.

Det pågår p.t. en nasjonal diskusjon om ansvar og finansiering av de norske studiesentrene i utlandet. Resultatet av denne prosessen vil bli avgjørende for sentrenes fremtidige status og virksomhet.

Internasjonale organisasjoner

Universitetet i Bergen er medlem i flere internasjonale organisasjoner hvor formål for medlemskap og deltakelse primært er av politisk og strategisk karakter for universitetets internasjonale forsknings- og utdanningsvirksomhet.

[European University Association \(EUA\)](#)

EUA er interesseorganisasjon for europeiske universiteter og har sitt virke særlig knyttet opp til utredning og policy-utvikling på viktige felt innen forskning og høyere utdanning i Europa. FA deltar i noen få spesifikke arbeidsgrupper og prosjekter.

[International Association of Universities \(IAU\)](#)

IAU er en UNESCO basert organisasjon for institusjoner innen høyere utdanning fra hele verden. IAU er den eneste globale interesseorganisasjon for universiteter. FA deltar i noen få spesifikke arbeidsgrupper og prosjekter.

[The Latin American Council of Social Sciences \(CLACSO\)](#)

CLACSO er det største faglige nettverket innen Latin-Amerika forskning (hovedsakelig innenfor samfunnsvitenskap og humaniora) i verden med mer enn 400 latinamerikanske universiteter, institutter og sentre som medlem. FA er kontaktpunkt for UiB samarbeidet med CLACSO.

Bjørn Erik Andersen/FA / 08.09.15

Sak 54/15 Rapport om internasjonal mobilitet 2014

Notat fra Studieadministrativ avdeling
Drøftingssak

Notat

Til: Universitetets utdanningsutval

Fra: Studieadministrativ avdeling

Møte: 14. oktober 2015

Arkivkode: 2015/11048

Bakgrunn

Studieadministrativ avdeling lager hvert år en rapport som presenterer nøkkelinformasjon om inn- og utreisende studentmobilitet, internasjonale gradsstudenter og kvotestudenter, lærerutveksling m.m. Rapporten gir et innblikk i internasjonaliseringsbildet ved UiB, samt oversikt over utviklingen på flere ulike områder og programmer både i det aktuelle året, og over tid. Data hentes fra Database for høyere utdanning, og fra Felles Studentsystem.

Hovedfunn

- Målet om at minst 30 % av studentene som avlegger grad ved UiB skal ha reist på utveksling i løpet av studiene er nådd. 31 % av studentene som avla en grad ved UiB i 2014 hadde vært på utveksling i løpet av studietiden.
- I 2014, etter flere år med økning i antall utreisende studenter, gikk antallet ned (fra 758 i 2013, til 684 i 2014). Dette tilsvarer en nedgang på ca 10 % fra 2013. Antall innreisende studenter gikk også ned, men bare marginalt - fra 958 i 2013 til 931 i 2014. Nedgangen er på ca 3 %. Studenter i kategorien INDIVID er tatt med i denne beregningen. Samtidig er ubalansen mellom antall inn- og utreisende studenter stor: UiB tok imot 931 studenter, men sendte ut 684.
- Antall studenter som søker om utveksling er betydelig høyere enn antall studenter som faktisk reiser ut. 915 studenter søkte i 2014, men kun 684 reiste på utveksling. Differansen på 231 studenter består av tre hovedkategorier: 1) søkere som ikke oppfyller kravene for å reise på utveksling; 2) søkere som får avslag fra vertsuniversitetet; 3) studenter som trekker sin søknad om utveksling. Kun et fåtall studenter inngår i kategori 1 og 2. Gruppe 3, altså studenter som trekker sin søknad om utveksling, utgjør anslagsvis 95 % av differansen på 231. SA har satt i gang en spørreundersøkelse for å avdekke grunnene til at studenter trekker seg.
- Selv om vi ser en svak nedgang i antall innreisende studenter i 2014 sammenlignet med 2013, er antallet fremdeles nokså høyt i forhold til 4-5 år tilbake. Antallet innvekslingsstudenter har økt med mer enn 200 siden 2010. Ambisjonen er å øke antallet enda mer i fremtiden. En eventuell økning vil gi økt uttelling, og bidra til en enda mer internasjonal campus. Samtidig vil en slik økning medføre ressursrelaterte utfordringer, særlig med hensyn til boliggaranti, oppfølging, ressurser til mottaket og saksbehandling.
- I overgangen fra Lifelong Learning Programme (LLP) til Erasmus+ i 2014, har det åpnet seg flere nye muligheter innenfor Erasmus-programmet, både i form av nye aktiviteter, men også fordi Norge har blitt fullverdig medlem av Erasmus+, som programland. I tillegg til student- og ansattutveksling i Europa, er det nå mulig å samarbeide med land utenfor Europa og søke om støtte til store eller små samarbeidsprosjekt (strategiske partnerskap, kunnskapsallianser og kapasitetsbygging). Mobilitet i verden eller «credit mobility» kan også trekkes fram, med stipend til mobilitet av studenter og ansatte til/fra land utenfor Europa. Her har UiB fått tildelt om lag 50 stipend for 2015/2016. Praksismobilitet for nyutdannede er også en ny aktivitet innenfor Erasmus+, der studenter som er ferdig med en grad, kan gis støtte i inntil 12 måneder for å reise på praksisopphold ved en europeisk arbeidsplass. Kunnskapsdepartementet ønsker å øke studentutvekslingen i Europa, både innenfor studier og praksis. Samtidig har antall inn- og utreisende studenter gjennom Erasmus+ i 2014 gått ned sammenlignet med 2014. Erasmusstipendet på 350 eller 400 Euro per måned er et

godt insentiv for å kunne få flere studenter til å reise ut gjennom Erasmus+. Ved UiB (og andre norske institusjoner) har vi en stor ubalanse i innkommende og utreisende Erasmus-studenter, og Erasmusprogrammet vil kunne finansiere stipender til betraktelig flere utreisende norske studenter. Det er også flere nye muligheter for ansatte for å søke om samarbeidsprosjekt innenfor Erasmus. Her har vi et ubrukt potensiale som bør kunne realiseres gjennom mer målrettet informasjonsarbeid om Erasmus-programmet, både mot studenter og ansatte.

Forslag til drøftingen:

- Ifølge den nye internasjonaliseringsstrategien til UiB skal 40 % av studentene som avlegger en grad ved UiB vært på et studieopphold i utlandet. Samtidig ser vi en nedgang i antall utreisende studenter i 2014 sammenlignet med året før. Hvilke tiltak og virkemidler bør tas i bruk for å motivere flere til å reise ut? UiB har et velutviklet administrativt støtteapparat som tilrettelegger for utveksling. Det legges til rette for et utenlandsopphold på ett til to semestre som en del av hvert enkelt studieprogram. Gjennom prosjektet «Informasjon, tekniske løsningen og rutiner knyttet til studentmobilitet» som ble fullført i 2014 ble informasjon om avtaler tilrettelagt for de ulike studieprogrammene tydelig synlig på UiBs nettsider. Hva mer kan vi gjøre for å trekke frem utveksling som en viktig motor for faglig og personlig utvikling, og for å motivere flere til å reise ut?
- Hvordan kan vi skape blest om Erasmus+-programmet for å oppnå en bedre utnyttelse av dets potensiale?
- Hvilket forhold har vi til praksismobilitet? Hvordan kan vi som institusjon legge til rette for det?
- En økning i antall innreisende studenter er ønskelig og den vil uten tvil ha positive konsekvenser. Hvordan kan vi på en best mulig måte møte utfordringene som det bringer med seg?
- Hvordan kan vi bekjempe barrierene for studentmobilitet avdekket av spørreundersøkelsen utført av SA?

Eget vedlegg: Rapport om internasjonal mobilitet -UiB 2014

Sak 57/15 **Videre arbeid med innovasjon og
entreprenørskap i utdanningene**

Notat fra Studieadministrativ avdeling

Orienteringssak

Notat

Til: Universitetets utdanningsutval

Fra: Studieadministrativ avdeling

Møte: 14. september 2015

arkivkode: 2013/3184

Bakgrunn

I 2013 satte Utdanningsutvalget ned en arbeidsgruppe som fikk i oppgave å se nærmere på hva temaene «innovasjon og entreprenørskap» bør innebære for utdanningene ved institusjonen framover.

Noen sentrale føringer for arbeidet, var Universitets- og høyskolelovens §1-3, e), der det heter at universiteter og høyskoler skal arbeide for å fremme lovens formål ved blant annet å bidra til innovasjon og verdiskapning basert på resultater fra forskning og faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid. Kravet om innovasjons- og nytenkingskompetanse gjenspeiles videre også i NKR i alle de tre syklusene. Temaene er også sentrale i en rekke sentrale rapporter og planer, for eksempel KDs handlingsplan "Entreprenørskap i utdanningen – fra grunnskole til høyere utdanning 2009-2014".

Arbeidsgruppen er ledet av Oddrun Samdal, og har hatt følgende sammensetning:

- Thor Øivind Jensen, Institutt for administrasjons og organisasjonsvitenskap
- Randi Taxt; BTO (Bergen Teknologioverføring AS)
- Jan Reinert Karlsen, SVT
- Studentrepresentant (START): Marie Urdal
- Studentrepresentant (START): Emilie Hallerud
- Studentrepresentant Susann Strømsvåg
- Studieadministrativ avdeling er sekretariat

Gruppens arbeid

En viktig del av arbeidet i arbeidsgruppen har vært å kartlegge de utdanningstilbudene innen innovasjon og entreprenørskap som finnes i dag. Dette blant annet med tanke på eventuelle samarbeid.

Andre viktige tema har vært å avklare UiBs styrker og svakheter når det gjelder innovasjon og entreprenørskap, samt muligheter for tilrettelegging for de av studentene som ønsker å videreutvikle ideer.

I 2014 Utarbeidet arbeidsgruppen en søknad til Norgesuniversitetet om midler til en rekke konkrete tiltak for å styrke innovasjon og entreprenørskap i utdanningene ved UiB. Søknaden ble ikke imøtekommet, og de skisserte tiltakene ble derfor ikke blitt satt i gang.

Avvikling av arbeidsgruppen og oppretting av et tverrinstitusjonelt samarbeid

For å videreføre dette arbeidet, er det nå opprettet en ny og tverrinstitusjonell gruppe bestående av representanter fra UiB, HiB og NHH. Parallelt med opprettelsen av denne gruppen, blir arbeidsgruppen som ble opprettet i 2013 lagt ned.

Den nye tverrinstitusjonelle gruppen består av medlemmer sentralt i institusjonene, og hadde sitt første møte 1. oktober. Det første møtet i den tverrinstitusjonelle arbeidsgruppen ble gjennomført 1. oktober. Følgende representanter deltok: Senterleder Stig-Erik Jakobsen og dekan Geir Anton Johansen fra HiB, leder for masterprogram Jan Haaland og viserektor for utdanning Sunniva Whitaker fra

NHH og Robert Bjerknes og Oddrun Samdal fra UiB. Det var enighet om å sette ned en arbeidsgruppe med to representanter fra hver institusjon fra mellomledernivå som får i mandat å: Kartlegge strukturer og behov på hver institusjon og foreslå tilnærminger for samarbeid (emner på BA og MA-nivå lagt til ettermiddag, sommerskole, integrering av Gründerskole m.m). Mandatet skal være på plass til 20.oktober.

Saken legges frem til **orientering**.

Ephorte: 15/11049

Sak 58/15 **Årsrapport fra Læringsmiljøutvalget for studieåret
2014-2015**

Notat fra Studieadministrativ avdeling

Orienteringssak

Notat

Til: Universitetets utdanningsutvalg

Fra: Studieadministrativ avdeling

Møte: 14. oktober 2015

Ephorte: 15/11049

Bakgrunn

Vedlagt følger årsrapporten fra Læringsmiljøutvalget for studieåret 2014-2015. Årsrapporten ble vedtatt i LMU-møte 1. oktober, og den skal behandles av universitetsstyret i oktober.

Utvalget har hatt 5 møter i løpet av studieåret 2014-2015 og behandlet 44 saker.

Årsrapporten går nærmere inn på følgende saker som har preget sakslistene dette året:

- Dialogmøter med fakultetene
- Revisjon av *Handlingsplan for styrking av læringsmiljøet ved Universitetet i Bergen 2013-2015*
- Oppfølging av handlingsplaner
- Studentombud ved UiB
- Retningslinjer for håndtering av konflikter som omfatter studenter og vern mot gjengjeldelser ved varsling
- Mentorordning for studenter med nedsatt funksjonsevne
- Rutiner for rapportering av klager på læringsmiljøet
- Studiestart og fadderuken
- Læringsmiljøprisen

Saken legges frem for Utdanningsutvalget til *orientering*.

UNIVERSITETET I BERGEN LÆRINGSMILJØUTVALGET (LMU)

Læringsmiljøutvalget ved UiB er oppnevnt i henhold til
Lov om universiteter og høyskoler § 4-3 (3)

Årsrapport for 2014-2015

1. Oppretting av utvalget

I forbindelse med innføringen av Kvalitetsreformen og revisjon av Lov om universiteter og høyskoler, ble institusjonene pålagt å etablere egne læringsmiljøutvalg (LMU). Utvalgene skal sikre at lovens bestemmelser i § 4-3 om studentenes læringsmiljø blir gjennomført. I møtet 12. juni 2003 ble forslaget til retningslinjer og sammensetning av et Læringsmiljøutvalg ved Universitetet i Bergen godkjent av universitetsstyret. Utvalget har vært i funksjon siden 7. oktober 2003. Etter forslag fra Læringsmiljøutvalget, behandlet universitetsstyret et utkast til endringer i utvalgets mandat i et møte i september 2009. Endringene var motivert ut i fra et ønske om at LMU skal spille en større og mer aktiv rolle i læringsmiljø saker. Det var ønskelig at utvalget skulle få en mer systematisk oversikt over saker som gjelder læringsmiljøet. Nye regler for LMU ble vedtatt 24.09. 2009 og er senere blitt revidert 25.10.2012.

2. Sammensetning og sekretariat

Utvalget har i studieåret 2014-2015 hatt følgende sammensetning:

Ansatte (er oppnevnt for perioden 1.8.2013-31.7.2017)

Viserektor for utdanning, Oddrun Samdal (vara: viserektor for internasjonalisering Anne Christine Johannessen)

Avdelingsdirektør ved Studieadministrativ avdeling Christen Soleim (vara: underdirektør Ingvild Greve)

Avdelingsdirektør ved Eiendomsavdelingen Even Berge (vara: administrasjonssjef Ove Botnevik)

Dekan Knut Helland (vara: dekan Nina Langeland)

Førstekonsulent Siri Bjerkestrand, kompetanse på studenter med nedsatt funksjonsevne (vara: seniorkonsulent Hilde Haaland Kramer)

Studenter (var oppnevnt for perioden 1.8.2014-31.7.2015)

Eivind Brandt

Tommy Aarethun

Pernille Reitan Jensen

Tord Lauvland Bjørnevik

Pål Halle Johnsen

Leder:

Utvalget velger, etter lovens § 4-3, hvert år leder vekselvis blant institusjonens og studentenes representanter. I meldingsåret har utvalgets leder vært student Tommy Aarethun.

Observatører:

Faste observatører i LMU er Studentsamskipnaden i Bergen ved velferdsdirektør Hege Råkil (møtt 1 gang), Universitetsbiblioteket ved Anne Belsvik (møtt 5 ganger), IT-avdelingen ved Tore Burheim (møtt 3 ganger), Wenche Vårdal (møtt 2 ganger) og HR-avdelingen ved Runa Jakhelln (møtt 4 ganger), Bente Hordvik (møtt 1 gang).

Sekretariat:

Studieadministrativ avdeling har sekretariatsfunksjon for utvalget, og administrerer utvalgets nettside <http://www.uib.no/ua/arbeidsfelt/laeringsmiljoutvalget>

3. Møtevirksomhet og saker

Læringsmiljøutvalget har i meldingsperioden hatt 5 møter (25.9, 26.11 2014 og 11.02, 09.04 og 27.05 2015) og behandlet i alt 44 saker jfr. møtereferatene¹. LMU er organisert som et tilsyns- og strategiutvalg, og dette gjenspeiler seg også i de sakene som utvalget har behandlet og drøftet. Følgende saker, som blir særlig omtalt nedenfor, har preget sakslistene dette året:

- Dialogmøter med fakultetene
- Revisjon av *Handlingsplan for styrking av læringsmiljøet ved Universitetet i Bergen 2013-2015*
- Oppfølging av handlingsplaner
- Studentombud ved UiB
- Retningslinjer for håndtering av konflikter som omfatter studenter og vern mot gjengjeldelser ved varsling
- Mentorordning for studenter med nedsatt funksjonsevne
- Rutiner for rapportering av klager på læringsmiljøet
- Studiestart og fadderuken
- Læringsmiljøprisen

4. Dialogmøter med fakultetene

LMU har arrangert dialogmøter med fakultetene siden 2009. I møtene blir læringsmiljø og utfordringer knyttet til dette drøftet med representanter for studenter og ansatte ved det enkelte fakultet. Formålet med besøksrundene er å oppnå gjensidig informasjon og å identifisere mulige felles oppgaver og utfordringer når det gjelder det helhetlige læringsmiljøet. Dette studieåret har utvalget hatt møter med Det psykologiske fakultet (september), Det historisk filosofiske fakultet (november), Det juridiske fakultet (februar), Det medisinsk-odontologiske fakultet (april) og Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet (mai). Tema som blir tatt opp på møtene er:

- Undervisningslokaler
- Lesesaler og andre studentarbeidsplasser
- Møteplasser for studentene
- Det psykososiale læringsmiljøet
- Studentutvalgenes rolle i læringsmiljøarbeidet
- Retningslinjer for håndtering av læringsmiljøspørsmål

I forbindelse med dialogmøtene blir det gjennomført en tilsynsrunde/omvisning.

Tilsynsrunden blir gjennomført som en befaring til lesesaler, undervisningsrom, kantiner med mer, og oppsummeringene fra disse rundene blir meldt tilbake til hvert fakultet.

Fakultetene har informert om følgende utfordringer når det gjelder læringsmiljøet i denne perioden:

- Ved Det humanistiske fakultet er rehabiliteringen av Griegakademiet inne på Statsbygg sin liste. I påvente av rehabiliteringen er det funnet noen avlastningslokaler.
- Ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet er inneklimateet fortsatt et bekymringspunkt. Det er utfordringer knyttet til ventilasjonsanleggene i Sofie Lindstrøms hus, Lauritz

¹ <http://www.uib.no/ua/arbeidsfelt/laeringsmiljoutvalget/referater>

Meltzers hus og Ulrikke Pihls hus. Det er fremdeles en utfordring å finne store nok lokaler til SV100.

- Det matematisk- naturvitenskapelige fakultet har fortsatt de samme utfordringene i Realfagbygget. Det er behov for oppussing av flere auditorier, oppgradering av undervisningsrom som laboratorier og kurssaler og ombygging av arealer i Realfagbygget til et læringsssenter.
- Det medisinsk-odontologiske fakultet har utfordringer knyttet til Haukeland Sykehus. Helse Bergen eier bygget, mens UiB har ansvar for inventaret i undervisningsrommene. Ansvarsdelingen skaper en del utfordringer blant annet når det gjelder brukerstøtte, gardiner, ventilasjon og teknisk utstyr.
- Det juridiske fakultet får flest klager på det fysiske læringsmiljøet, og ventilasjonsanlegget er ofte gjenstand for kritikk. Lyden i Auditorium 1 er fortsatt en utfordring.
- Ved Det psykologiske fakultet er ombyggingen av Christiesgate 12 utsatt til 2016, og ny justert byggesøknad skal sendes til Bergen kommune.

5. Revisjon av handlingsplan for styrking av læringsmiljøet

Handlingsplan for styrking av læringsmiljøet ved UiB 2013-2015 gikk ut til sommeren i 2015, og en arbeidsgruppe utarbeidet en revidert utgave av planen. Arbeidsgruppen foreslo at handlingsplanen bør revideres hvert fjerde år siden den har en rekke langsiktige tiltak som både er omfattende og ressurskrevende, og at den bør revideres når studentrepresentantene har ledervervet. Forslaget til *Handlingsplan for styrking av læringsmiljøet ved Universitetet i Bergen 2015-2019* er sendt til universitetsdirektøren for videre behandling.

6. Oppfølging av handlingsplaner

Læringsmiljøutvalget har en gjennomgang av status for tiltakene i *Handlingsplan for styrking av læringsmiljøet ved UiB 2013-2015* og *Handlingsplan for likestilling (2012-2015)*, kapittel 3 «Funksjonsevne», hvert halvår.

Siste statusoppdatering av tiltakene i handlingsplanene er vedlagt.

7. Studentombud ved UiB

Læringsmiljøutvalget anbefalte våren 2014 at det opprettes et studentombud ved UiB og at ombudet skulle få i oppgave å definere rollen og utarbeide mandatet for stillingen sett på bakgrunn av erfaringene fra UiO. I møtet i universitetsstyret den 28.5.2014 (sak 55) ble det vedtatt at det tilsettes et studentombud ved Universitetet i Bergen i tråd med LMUs og Universitetsdirektørens anbefaling.

Mandatet for studentombudet og den organisatoriske plasseringen ble behandlet i LMU høsten 2014. Stillingen ble lyst ut i desember, og ansettelsesprosessen ble ferdig i løpet av våren 2015.

8. Retningslinjer for konflikter som omfatter studenter og vern mot gjengjeldelser ved varsling

Etter et initiativ fra Studentparlamentet, opprettet LMU en arbeidsgruppe som fikk i oppgave å utarbeide et forslag til retningslinjer for studentkonflikter. Bakgrunnen for forslaget var at studentene ønsket å få klarlagt deres rettigheter og å sikre en lik behandling. Mandatet ble utvidet til også å gjelde konflikter mellom studenter og ansatte. Oppgaven til arbeidsgruppen viste seg å være både komplisert og svært omfattende, siden det ikke eksisterer tilsvarende retningslinjer ved andre høyere utdanningsinstitusjoner. Det har derfor vært behov for å foreta en vurdering av hvordan det skal arbeides videre med saken.

Studentparlamentet har vedtatt en resolusjon der de ber UiB endre sitt eget regelverk og gi studenter samme vern mot gjengjeldelser ved varsling som ansatte har. Læringsmiljøutvalget har behandlet saken og anbefalt at studenter ved UiB får samme rettigheter som ansatte og blir innlemmet i de eksisterende retningslinjene for varsling ved Universitetet i Bergen. LMU anbefalte også at vernet mot gjengjeldelser ved varsling blir innlemmet i Grads- og studieforskriften.

Læringsmiljøutvalget anbefalte at arbeidsutvalget i Studentparlamentet får ansvaret for å følge opp sakene videre i dialog med direktørene ved SA og HR-avdelingen. Etter møte mellom disse, er det etablert en arbeidsgruppe og en styringsgruppe for å følge opp arbeidet videre. Arbeidsgruppen har fått et mandat for arbeidet og frist for ferdigstillingen er 1.12.2015.

9. Mentorordning for studenter med nedsatt funksjonsevne

Det har vært arbeidet med å innføre en mentorordning for studenter med nedsatt funksjonsevne ved UiB, og ulike modeller for hvordan dette kan organiseres er vurdert. Behovet for en mentorordning er blitt signalisert både av kontaktpersonene for studenter med nedsatt funksjonsevne og SiB. HR-avdelingen har anbefalt at UiB som tiltaksarrangør kan inngå avtale med mentor som ikke-ansatt arbeidstaker, også kalt oppdragstaker/frilanser. Læringsmiljøutvalget har anbefalt at UiB innfører en ordning i tråd med HR-avdelingen sin tilråding.

10. Rutiner for rapportering av klager på læringsmiljøet

Ifølge reglene til LMU skal utvalget få melding om eventuelle klager fra studentene vedrørende læringsmiljøet. Læringsmiljøutvalget har mottatt klager fra fem fakultet.

Klagene fra Det juridiske fakultet gjelder hovedsakelig det fysiske læringsmiljøet. Det klages over manglende lys, luftkvaliteten og temperaturen. Lydforholdene i auditorium 1 er fremdeles en utfordring. Ved Det medisinsk-odontologiske fakultet har det også kommet flere klager på det fysiske læringsmiljøet. Det klages over kulde på lesesalen på AHH og i Cavum (auditorium) og dårlig luft på røntgenrommet i Odontologibyget. Det psykologiske fakultet har rapportert om klagen fra Psykologisk Studentutvalg (PSU) om endringer i timeplanene, dårlig informasjon, forsinket sensur, forsinket/manglende/ikke-anonym begrunnelse. Saken er behandlet i LMU og Utdanningsutvalget. Det samfunnsvitenskapelige fakultet har mottatt klager på det fysiske læringsmiljøet ved Ulrikke Pihls hus og Sofie Lindstrøms hus. Det klages over dårlige forhold, kulde, inneklime, slitt inventar og gammelt utstyr. Fra Det humanistiske fakultet har det kommet klage på at undervisningsverkstedet foregår på kveldstid, på organiseringen av undervisningen i en rekke emner og for dårlige lesesalforhold for masterstudenter på religionsvitenskap og kulturvitenskap. I tillegg har fakultetet mottatt en muntlig klage fra Institutt for musikk ved Griegakademiet. Klagen gjaldt driftsproblem med trappeheisen i nærmere ett år, og en langvarig prosess før montering av ny trappeheis i februar 2015. Problemene fikk uheldige konsekvenser både for rullestolbrukere og andre ved instituttet.

Noen av klagene er enten fulgt opp med svarbrev eller møter med studentene som har klaget, og andre klager er også tatt opp i relevante utvalg. De fleste klagene er sendt videre til Eiendomsavdelingen, og tatt hensyn til i Læringsmiljøutvalgets oppfølging av *Handlingsplan for styrking av læringsmiljøet ved UiB* og i innspill til EIAs budsjett.

LMU mottar generelt få klager på læringsmiljøet og har derfor vært i en dialog med HMS-seksjonen for å få etablert gode rutiner for innmelding av avvik på læringsmiljøet. Et nytt elektronisk HMS-avvikssystem er utviklet og skal innføres sekvensielt. Innføringsprosessen skal tilpasses og avtales med den enkelte avdeling/ fakultet. Det er lagt til rette for at klager på det fysiske læringsmiljøet fra studentene skal inngå i avvikssystemet.

11. Studiestart og fadderuken

Læringsmiljøutvalget har vedtatt tildeling av midler på kr. 575 000,- til blant annet disse fadderarrangementene: faddervaktordningen, faglige arrangement, idrettsdager, fjelltur, foredrag, film- og kinokvelder, voksenaldergruppe, alternative rusfrie arrangement, alternative opplegg for internasjonale studenter og studenter med nedsatt funksjonsevne, og konserter på Hulen og Kvarteret. I tillegg har fakultetene også i år fått støtte til bruk av et SMS-system under fadderuken.

Fadderkurset ble delt inn i to moduler i fjor, og etter ønske fra fadderkoordinator og fadderledere ble dette opplegget videreført i år. Den første modulen hadde fokus på rusforebygging, kulturforståelse og inkludering. Kursene under modul 1 ble avviklet 8. mai, 18. mai og 21. mai, og det deltok ca. 550 faddere. I den andre modulen, ble det arrangert fire kurs med innlegg om beredskap og sikkerhet, førstehjelp, mediehåndtering og rolleforståelse. Denne modulen ble avviklet i helgen 8.-9. august, og ca. 660 faddere deltok. Politiet og Velforeningene holdt også innlegg på kursene.

Intensjonen med opplæringstilbudet er at fadderne skal få trygghet i rollen som faddere og oppnå en kompetanse som er nyttig under fadderuken. En viktig målsetning med kurset er at det skal være rusforebyggende.

UiB ansatte Pernille Reitan Jensen som fadderkoordinator i 50 % stilling fra 10. mars og ut august. Hun har vært koordinator mellom ulike aktører for å gjøre den første uken for de nye studentene kvalitativt best mulig.

12. Læringsmiljøprisen 2014

Læringsmiljøutvalget mottok ni nominasjoner til Læringsmiljøprisen for 2014. Anne Berit Guttormsen ved Det medisinske- odontologiske fakultet ble tildelt prisen på Studiekvalitetsseminaret i desember 2014. Begrunnelsen for tildelingen var at hun gjennom sin aktivisering og gode interaksjon med studentene skaper trygge og gode rammer i undervisningssituasjonen, noe som bidrar til et svært godt læringsmiljø for studentene. I tillegg har hun vist stor gjennomslagskraft ved å etablere et miljø av undervisere, ansatte og viderekomne studenter rundt seg, noe som har stor overføringsverdi til andre læringsmiljø ved UiB.

Læringsmiljøprisen for 2015 er kunngjort på Mi side og gjennom brev til fakulteter og studentorganisasjoner og studentutvalgene, der studentene er bedt om å nominere kandidater innen 16. september. Prisen er på kr. 50 000 samt diplom.

13. Andre saker

I tillegg til overnevnte saker, har LMU i perioden blant annet arbeidet med følgende:

Innspill til EIAs og ITAs budsjett for 2016: Innspillene til budsjettet er hovedsakelig basert på hovedprioriteringene i *Handlingsplan for styrking av læringsmiljøet ved Universitetet i Bergen 2013-2015*. Forslagene som ble spilt inn i fjor var av en så omfattende karakter at de ikke er gjennomført ennå, og ble derfor videreført til 2016. Følgende innspill ble sendt til EIA og ITA:

- Renovere Nygård skole. Inntil dette er på plass skal Griegakademiet ha tilgang til midlertidige lokaler, og det skal foretas midlertidige reparasjoner av Nygård skole.
- Utbedre Sofie Lindstrøms hus.
- Bygge om Realfagbygget med sikte på blant annet bedre undervisningslokaler, flere og bedre studentarbeidsplasser og læringssenter.
- Utbedre lydanlegget i auditorium 1 på JUS.
- Oppgradere undervisningslokaler på Haukeland sykehus.

Studenter med nedsatt funksjonsevne. Forslaget ble utarbeidet på bakgrunn av tiltak i *Handlingsplan for likestilling 2012-2015* og *Handlingsplan for styrking av læringsmiljøet ved Universitetet i Bergen 2013-2015* samt innspill fra fakultetene. Tiltakene som ble spilt inn i fjor var til dels langsiktige, og ble derfor videreført til 2016:

- Realfagbygget: automatiske døråpnere fra kantine/vrimleareal til instituttarealene i 2., 3. og 4. etasje.
- Merking av trappekanter og glassdører, samt kontrastfarger på dører
- Merking av undervisningslokaler med IR-anlegg og teleslynge. Utarbeiding av bruksanvisning. Informasjon på nett.
- Skilt, symbol og tekst som blir brukt til orientering i bygninger og på uteområder skal være universelt utformet.

Følgende orienteringssaker har vært på dagsorden i LMU i denne perioden:

- Universell utforming og individuell tilrettelegging
På bakgrunn av en etterspørsel om informasjon om hvordan tjenestene til studenter med nedsatt funksjonsevne er organisert og hvordan UiB jobber med dette området, ble en oversikt over lovverk, aktuelle handlingsplaner og ansvarsfordeling mellom fakultetene og Studieadministrativ avdeling presentert både for LMU og Utdanningsutvalget.
- Fakultetenes utdanningsmeldinger angående læringsmiljø

I alle LMU-møter gis det rom for orienteringer fra relevante samarbeidsorganer og avdelinger, som Eiendomsavdelingen, Utdanningsutvalget, IT-avdelingen, HR-avdelingen, SiB, UB og studenter med funksjonsnedsettelse.

14. Tilsyn og rapportering om læringsmiljøet

I Regler for Læringsmiljøet heter det at LMU "skal bidra til at læringsmiljøet for studentene blir tilrettelagt på best mulig måte, jf. bestemmelsene om læringsmiljø i lov om universiteter og høyskoler § 4-3." Denne tilsynsfunksjonen ivaretas i dag gjennom flere tiltak:

- Læringsmiljøutvalget har jevnlig dialogmøter og tilsynsrunder på fakultetene i forbindelse med utvalgets møter (se punkt 4).
- Handlingsplanene følges opp med en statusgjennomgang av tiltakene to ganger årlig (se punkt 6).
- Læringsmiljøet mottar rapporter fra fakultetene om innmeldte klager fra studenter på læringsmiljøet to ganger i året (se punkt 10).
- Læringsmiljøet mottar rapporter fra fakultetene om status for læringsmiljøet i forbindelse med utdanningsmeldingen.

15. Fellesmøte LMU og AMU

Det arrangeres hvert år et fellesmøte mellom Arbeidsmiljøutvalget og Læringsmiljøutvalget. I studieåret 2014-2015 var møtet 5. februar, og hovedtemaet var beredskapsarbeid - status og utfordringer.

16. Avsluttende merknader – videre arbeid

LMU vil i den kommende perioden arbeide for at tiltakene i handlingsplanene blir fulgt opp. Handlingsplanene utgjør et viktig virkemiddel for å styrke læringsmiljøet ved UiB. Spesielt viktig er det at LMUs innspill til prioriterte tiltak tas med i institusjonens budsjettmessige prioriteringer.

LMU er fornøyd med at Læringsmiljøprisen er etablert og har fått gode nominasjoner. Fram mot ny nominasjonsfrist i september 2015 vil utvalget fortsatt ha fokus på god profilering av prisen og dokumentasjonsbehovet i forbindelse med nominasjonene.

LMU fortsetter med dialogmøtene og tilsynsrundene på fakultetene, både for å holde seg orientert om studentenes fysiske læringsmiljø, men også for å få et samlet inntrykk av studentenes studenthverdag. Besøkene har en viktig funksjon, og det er derfor viktig å opprettholde denne arbeidsmodellen.

Utvalget vil se nærmere på hvilken rolle det skal ha i oppfølgingen av klagesaker på læringsmiljøet.

Deltagelsen fra studentutvalgene på LMU-møter varierer, og utvalget vil derfor se nærmere på rutinene for studentinnkalling.

15.09.15/IRIG